

Tento dokument slouží výhradně k informačním účelům a nemá žádný právní účinek. Orgány a instituce Evropské unie nenesou za jeho obsah žádnou odpovědnost. Závazná znění příslušných právních předpisů, včetně jejich právních východisek a odůvodnění, jsou zveřejněna v Úředním věstníku Evropské unie a jsou k dispozici v databázi EUR-Lex. Tato úřední znění jsou přímo dostupná přes odkazy uvedené v tomto dokumentu

► B **SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 98/26/ES**
ze dne 19. května 1998
o neodvolatelnosti zúčtování v platebních systémech a v systémech vypořádání obchodů s cennými papíry
 (Úř. věst. L 166, 11.6.1998, s. 45)

Ve znění:

		Úřední věstník		
		Č.	Strana	Datum
► <u>M1</u>	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/44/ES ze dne 6. května 2009	L 146	37	10.6.2009
► <u>M2</u>	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/78/EU ze dne 24. listopadu 2010	L 331	120	15.12.2010
► <u>M3</u>	Nářízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 ze dne 4. července 2012	L 201	1	27.7.2012
► <u>M4</u>	Nářízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 909/2014 ze dne 23. července 2014	L 257	1	28.8.2014
► <u>M5</u>	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/879 ze dne 20. května 2019	L 150	296	7.6.2019

Opravena:

- C1 Oprava, Úř. věst. L 245, 22.9.2022, s. 73 (98/26/ES)

▼B**SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 98/26/ES**

ze dne 19. května 1998

o neodvolatelnosti zúčtování v platebních systémech a v systémech vypořádání obchodů s cennými papíry

ODDÍL I

OBLAST PŮSOBNOSTI A DEFINICE*Článek 1*

Ustanovení této směrnice se vztahují na:

- a) každý systém, jak je vymezen v čl. 2 písm. a), který podléhá právním předpisům některého členského státu a který je provozován v jakékoli měně, v ►**M1** EUR ◀ nebo v různých měnách, které systém navzájem převádí;
- b) každého účastníka takového systému;
- c) zajištění poskytnutá v souvislosti

— s účastí v systému nebo

▼M1

— s operacemi centrálních bank členských států nebo Evropské centrální banky při plnění funkcí centrálních bank.

▼B*Článek 2*

Pro účely této směrnice se:

- a) „systémem“ rozumí formální dohoda:

▼M1

— mezi třemi nebo více účastníky, nepočítaje v to provozovatele daného systému, případného zúčtovatele, případné ústřední protistrany, případné clearingové instituce nebo případného nepřímého účastníka, se společnými pravidly a standardizovaným postupem pro zúčtování, ať prostřednictvím ústřední protistrany či bez ní, nebo pro provádění převodních příkazů mezi účastníky,

▼B

— která se řídí právem členského státu, jež si účastníci zvolili; účastníci si však mohou zvolit pouze právo toho členského státu, v němž alespoň jeden z nich má své ústředí,

▼ M4

- označená za systém, aniž jsou dotčeny jiné obecně použitelné přísnější podmínky stanovené vnitrostátním právem, a oznámená Evropskému orgánu dohledu (Evropskému orgánu pro cenné papíry a trhy) členským státem, jehož právem se dohoda řídí, poté, co se členský stát ujistí o přiměřenosti pravidel systému.

▼ B

Za podmínek uvedených v prvním pododstavci může členský stát označit za systém formální dohodu, která spočívá v provádění převodních příkazů, jak jsou vymezeny v písm. i) druhé odrážce, a která v omezeném rozsahu vykonává příkazy týkající se jiných finančních nástrojů, pokud daný členský stát uzná, že toto označení je oprávněné z důvodů systémového rizika.

Členský stát také může v jednotlivých případech označit za systém formální dohodu mezi dvěma účastníky, nepočítaje v to případného zúčtovatele, případnou ústřední protistranu, případnou clearingovou instituci nebo případného nepřímého účastníka, shledá-li, že je toto označení oprávněné z důvodů systémového rizika.

▼ M1

Dohodou uzavřenou mezi interoperabilními systémy se nezřizuje systém;

▼ B

- b) „institucí“ rozumí:

▼ M1

- úvěrová instituce, jak je vymezena v čl. 4 bodě 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/48/ES ze dne 14. června 2006 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu (přepřacované znění)⁽¹⁾, včetně institucí vyjmenovaných v článku 2 uvedené směrnice,

- investiční podnik, jak je vymezen v čl. 4 odst. 1 bodě 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů⁽²⁾, s výjimkou institucí vyjmenovaných v čl. 2 odst. 1 uvedené směrnice,

▼ B

- veřejné orgány a podniky s veřejnou zárukou nebo
- jakýkoli podnik, jehož ústředí se nachází mimo Společenství a jehož činnost odpovídá činnosti úvěrových institucí nebo investičních podniků Společenství, jak jsou vymezeny v první a druhé odrážce,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 177, 30.6.2006, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 145, 30.4.2004, s. 1.

▼ B

který se účastní systému a který odpovídá za plnění finančních závazků vyplývajících z převodních příkazů v rámci tohoto systému.

Podléhá-li systém dohledu podle vnitrostátních právních předpisů a provádí-li pouze převodní příkazy, jak jsou vymezeny v písm. i) druhé odrážce, a platby vyplývající z těchto příkazů, může členský stát rozhodnout, že podniky, které se účastní v tomto systému a nesou odpovědnost za plnění finančních závazků vyplývajících z převodních příkazů v rámci tohoto systému, budou pokládány za instituce, pokud alespoň tři účastníci příslušného systému spadají do kategorií uvedených v prvním pododstavci a pokud je toto rozhodnutí oprávněné z důvodů systémového rizika;

▼ M5

- c) „ústřední protistranou“ rozumí ústřední protistrana ve smyslu čl. 2 bodu 1 nařízení (EU) č. 648/2012;

▼ B

- d) „zúčtovatelem“ rozumí subjekt, který vede institucím a/nebo ústřední protistraně účastnícím se na systému účty pro zúčtování, jejichž prostřednictvím jsou převodní příkazy zúčtovány v rámci těchto systémů, a případně poskytuje těmto institucím a/nebo ústřední protistraně úvěr za účelem zúčtování;
- e) „clearingovou institucí“ rozumí subjekt odpovědný za zápočet vzájemných pohledávek a závazků institucí, případně ústřední protistrany a/nebo případného zúčtovatele;

▼ M5

- f) „účastníkem“ rozumí instituce, ústřední protistrana, zúčtovatel, clearingová instituce, provozovatel systému nebo člen clearingového systému ústřední protistrany, již bylo vydáno povolení podle článku 17 nařízení (EU) č. 648/2012;

▼ M1

- g) „nepřímým účastníkem“ rozumí instituce, ústřední protistrana, zúčtovatel, clearingová instituce nebo provozovatel systému se smluvním vztahem k účastníkovi systému, který provádí převodní příkazy, přičemž tento vztah umožňuje nepřímému účastníkovi provádět převodní příkazy prostřednictvím systému, a to za podmínky, že je nepřímý účastník provozovateli systému znám;

- h) „cennými papíry“ rozumějí veškeré nástroje uvedené v příloze I části C směrnice 2004/39/ES;

▼ B

- i) „převodním příkazem“ rozumí:

▼ M1

- pokyn účastníka, aby určitá peněžní částka byla dána k dispozici příjemci pomocí účetního záznamu v účetnictví úvěrové instituce, centrální banky, ústřední protistrany nebo zúčtovatele, anebo jakýkoli pokyn, který vede k převzetí nebo plnění platební povinnosti vymezené pravidly systému, nebo

▼ B

- pokyn účastníka k převodu vlastnického práva k jednomu nebo více cenným papírům nebo k převodu nároku na ně prostřednictvím účetního záznamu v rejstříku nebo jinak;

▼ C1

- j) „úpadkovým řízením“ rozumí jakékoliv kolektivní opatření na základě právních předpisů členského státu nebo třetí země směřující k likvidaci účastníka nebo k jeho reorganizaci, přičemž toto opatření zahrnuje zastavení nebo omezení převodů či plateb;

▼ B

- k) „vzájemným započtením“ (nettingem) rozumí přepočtení pohledávek a závazků vyplývajících z převodních příkazů, které účastník nebo účastníci vydají ve prospěch jednoho nebo více účastníků nebo je od nich obdrží, na jednu čistou pohledávku nebo čistý závazek s tím důsledkem, že lze požadovat pouze čistou pohledávku a dlužit pouze čistý závazek;

▼ M1

- l) „účtem pro zúčtování“ rozumí účet u centrální banky, zúčtovatele nebo ústřední protistrany, který je využíván k držení prostředků nebo cenných papírů a k zúčtování a vypořádání transakcí mezi účastníky systému;
- m) „zajištěním“ (kolaterálem) rozumějí veškerá realizovatelná aktiva, včetně neomezeného finančního zajištění uvedeného v čl. 1 odst. 4 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/47/ES ze dne 6. června 2002 o dohodách o finančním zajištění ⁽¹⁾, poskytnutá jako zástava (včetně peněžních prostředků poskytnutých do zástavy), dohoda o zpětném odkupu nebo podobná dohoda anebo jako jiné zajištění za účelem zajištění práv a závazků případně vznikajících v souvislosti se systémem, anebo realizovatelná aktiva poskytnutá centrálními bankami členských států nebo Evropskou centrální bankou;
- n) „obchodním dnem“ rozumí den, který zahrnuje denní i noční vypořádání a veškeré události, ke kterým došlo v průběhu obchodního cyklu systému;
- o) „interoperabilními systémy“ rozumějí dva nebo více systémů, jejichž provozovatelé uzavřeli mezi sebou dohodu, jež zahrnuje provádění převodních příkazů mezi systémy;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 168, 27.6.2002, s. 43.

▼ M1

- p) „provozovatelem systému“ rozumí subjekt nebo subjekty právně odpovědné za provoz systému. Provozovatel systému může jednat rovněž jako zúčtovatel, ústřední protistrana nebo clearingová instituce.

▼ B

ODDÍL II

VZÁJEMNÉ ZAPOČTENÍ A PŘEVODNÍ PŘÍKAZY

Článek 3

▼ M1

1. Převodní příkazy a vzájemné započtení jsou právně vymahatelné a závazné pro třetí osoby i v případě úpadkového řízení proti účastníku za předpokladu, že převodní příkazy byly vloženy do systému před okamžikem zahájení úpadkového řízení, jak je vymezen v čl. 6 odst. 1. To platí i v případě úpadkových řízení proti účastníku (v dotčeném systému nebo v interoperabilním systému) nebo proti provozovateli interoperabilního systému, který není účastníkem.

Jsou-li převodní příkazy vloženy do systému po okamžiku zahájení úpadkového řízení a provedeny v obchodní den, jak je stanoven pravidly systému, během něhož došlo k zahájení tohoto úpadkového řízení, jsou právně vymahatelné a závazné pro třetí osoby pouze tehdy, jestliže může provozovatel systému doložit, že mu v okamžiku, kdy se daný převodní příkaz stal neodvolatelným, zahájení úpadkového řízení nebylo ani nemohlo být známo.

▼ B

2. Žádný právní předpis, žádná pravidla nebo praxe upravující prohlášení smluv a transakcí uzavřených před okamžikem zahájení úpadkového řízení, jak je vymezeno v čl. 6 odst. 1, za neplatné, nesmějí vést ke zpětným procesům v rámci vzájemného započtení.

3. Okamžik vstupu převodního příkazu do systému vymezí pravidla daného systému. Stanoví-li vnitrostátní právní předpisy upravující systém podmínky ohledně okamžiku vstupu, musí být pravidla systému v souladu s těmito podmínkami.

▼ M1

4. V případě interoperabilních systémů každý systém ve svých vlastních pravidlech stanoví okamžik vstupu do tohoto systému tak, aby bylo v co nejvyšší míře zajištěno, že pravidla všech dotčených interoperabilních systémů jsou v tomto ohledu koordinována. Není-li v pravidlech všech systémů, které jsou stranou interoperabilních systémů, výslovně stanoveno jinak, nejsou pravidla jednoho systému týkající se okamžiku vstupu dotčena pravidly ostatních systémů, s nimiž je tento systém interoperabilní.

▼ M1*Článek 4*

Členské státy mohou stanovit, že zahájení úpadkového řízení proti účastníku nebo provozovateli interoperabilního systému neovlivní použití peněžních prostředků nebo cenných papírů, které jsou k dispozici na účtu pro zúčtování tohoto účastníka, ke splnění závazků tohoto účastníka evidovaných v systému nebo v interoperabilním systému v obchodní den, kdy úpadkového řízení bylo zahájeno. Členské státy mohou stanovit, aby úvěr účastníka vzniklý v souvislosti se systémem byl použit proti stávajícímu dostupnému zajištění ke splnění závazků tohoto účastníka v systému nebo v interoperabilním systému.

▼ B*Článek 5*

Účastník systému nebo třetí osoba nesmějí převodní příkaz odvolat od okamžiku vymezeného pravidly systému.

▼ M1

V případě interoperabilních systémů stanoví každý systém ve svých vlastních pravidlech okamžik neodvolatelnosti tak, aby bylo v co nejširší míře zajištěno, že pravidla všech dotčených interoperabilních systémů jsou v tomto ohledu koordinována. Není-li v pravidlech dotčených systémů, které jsou stranou interoperabilního systému, výslovně stanoveno jinak, pravidla jednoho systému týkající se okamžiku neodvolatelnosti nejsou dotčena pravidly ostatních systémů, s nimiž je tento systém interoperabilní.

▼ B

ODDÍL III

USTANOVENÍ TÝKAJÍCÍ SE ÚPADKOVÉHO ŘÍZENÍ

Článek 6

1. Pro účely této směrnice se okamžikem zahájení úpadkového řízení rozumí okamžik, kdy příslušný soudní nebo správní orgán vydá rozhodnutí.

2. Po vydání rozhodnutí podle odstavce 1 o něm příslušný soudní nebo správní orgán okamžitě vyrozumí příslušný orgán určený členským státem.

▼ M2

3. Členský stát uvedený v odstavci 2 okamžitě uvědomí Evropskou radu pro systémová rizika, ostatní členské státy a Evropský orgán dohledu (Evropský orgán pro cenné papíry a trhy) zřízený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1095/2010⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 84.

▼ **M1***Článek 7*

Úpadkové řízení nemá zpětný účinek na práva a povinnosti účastníka vyplývající z jeho účasti v systému nebo vzniklé v souvislosti s ní v době před okamžikem zahájení tohoto řízení vymezeným v čl. 6 odst. 1. Totéž se vztahuje i na práva a povinnosti účastníka interoperabilního systému nebo provozovatele interoperabilního systému, který není účastníkem.

▼ **B***Článek 8*

Je-li zahájeno úpadkové řízení proti účastníkovi systému, určuje práva a povinnosti vyplývající z účasti v systému, nebo v souvislosti s ní, právo, jímž se tento systém řídí.

ODDÍL IV

**OCHRANA PRÁV DRŽITELŮ ZAJIŠTĚNÍ PŘED NÁSLEDKY
PLATEBNÍ NESCHOPNOSTI POSKYTOVATELE ZAJIŠTĚNÍ**▼ **M1***Článek 9*

1. Práva provozovatele systému nebo účastníka na zajištění jim poskytnuté v souvislosti se systémem nebo jakýmkoli interoperabilním systémem a práva centrálních bank členských států nebo Evropské centrální banky na zajištění, které jim bylo poskytnuto, nejsou ovlivněna úpadkovým řízením proti:

- a) účastníkovi (daného systému nebo interoperabilního systému),
- b) provozovateli interoperabilního systému, který není účastníkem,
- c) protistraně centrálních bank členských států nebo Evropské centrální banky nebo
- d) jiné třetí osobě, která poskytla zajištění.

Zajištění může být realizováno k uspokojení těchto práv.

▼ **M3**

Pokud provozovatel systému poskytl zajištění provozovateli jiného systému v souvislosti s interoperabilním systémem, nejsou práva poskytovajícího provozovatele systému na zajištění ovlivněna úpadkovým řízením proti přijímajícímu provozovateli systému.

▼ **M1**

2. Jsou-li cenné papíry, včetně práv s nimi spojených, poskytnuty jako zajištění účastníkům, provozovatelům systémů nebo centrálním bankám členských států nebo Evropské centrální bance, jak je uvedeno v odstavci 1, a právo těchto subjektů nebo právo zmocněnce, zástupce nebo třetí osoby jednající jejich jménem k cenným papírům je platně zaneseno v registru, na účtu nebo v systému centralizované evidence nacházejícím se v některém členském státě, vztahují se na určení práv

▼ M1

těchto subjektů jako držitelů zajištění ve vztahu k těmto cenným papírům právní předpisy uvedeného členského státu.

▼ B

ODDÍL V

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

▼ M1*Článek 10***▼ M2**

1. Členské státy určí systémy a příslušné provozovatele systémů, kteří spadají do oblasti působnosti této směrnice, oznámí je Evropskému orgánu dohledu (Evropskému orgánu pro cenné papíry a trhy) a sdělí mu, které orgány byly určeny v souladu s čl. 6 odst. 2. Evropský orgán dohledu (Evropský orgán pro cenné papíry a trhy) zveřejní tyto informace na svých internetových stránkách.

▼ M1

Provozovatel systému oznámí členskému státu, jehož právními předpisy se řídí, účastníky systému, včetně případných nepřímých účastníků, i jakékoli změny účastníků.

Kromě oznamovací povinnosti stanovené v druhém pododstavci mohou členské státy podřídit systémy spadající do jejich pravomoci dohledu nebo schvalovacím požadavkům.

Instituce na žádost informuje toho, kdo prokáže oprávněný zájem, o systémech, jichž se účastní a poskytne informace o hlavních pravidlech fungování těchto systémů.

2. Systém, který je určen před tím, než vstoupí v platnost vnitrostátní předpisy provádějící směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/44/ES ze dne 6. května 2009, kterou se mění směrnice 98/26/ES o neodvolatelnosti zúčtování v platebních systémech a v systémech vypořádání obchodů s cennými papíry a směrnice 2002/47/ES o dohodách o finančním zajištění⁽¹⁾, zůstává určen pro účely této směrnice.

Převodní příkaz, který byl systémem přijat před tím, než vstoupily v platnost vnitrostátní předpisy provádějící směrnici 2009/44/ES 6. května 2009, ale vypořádán byl až poté, je považován za převodní příkaz pro účely této směrnice.

▼ M2*Článek 10a*

1. Příslušné orgány pro účely této směrnice spolupracují s Evropským orgánem dohledu (Evropským orgánem pro cenné papíry a trhy) v souladu s nařízením (EU) č. 1095/2010.

2. Příslušné orgány neprodleně poskytnou Evropskému orgánu dohledu (Evropskému orgánu pro cenné papíry a trhy) veškeré informace nezbytné k tomu, aby mohl tento orgán plnit své povinnosti podle článku 35 nařízení (EU) č. 1095/2010.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 146, 10.6.2009, s. 37.

▼ B*Článek 11*

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 11. prosince 1999. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Přijímají-li členské státy tato opatření, musí v nich být učiněn odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice. V tomto sdělení zašlou členské státy tabulku vykazující shodu ustanovení stávajících nebo přijímaných vnitrostátních předpisů s jednotlivými články této směrnice.

▼ M4

3. Do 18. března 2015 členské státy přijmou, zveřejní a Komisi sdělí opatření nezbytná k zajištění souladu s čl. 2 písm. a) prvním pododstavcem třetí odrážkou.

▼ B*Článek 12*

Nejpozději do tří let ode dne uvedeného v čl. 11 odst. 1 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování této směrnice, případně doplněnou návrhy změn.

▼ M5*Článek 12a*

Komise do 28. června 2021 přezkoumá, jak členské státy uplatňují tuto směrnici na své vnitrostátní instituce s přímou účastí v systémech řídicích se právem třetí země a na zajištění poskytnuté v souvislosti s účastí v těchto systémech. Komise zejména posoudí, zda jsou potřebné jakékoli další změny této směrnice s ohledem na systémy, které se řídí právem třetí země. Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě v této věci zprávu, k níž případně připojí návrhy na revizi této směrnice.

▼ B*Článek 13*

Tato směrnice vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropských společenství*.

Článek 14

Tato směrnice je určena členskými státním.